

februar 1979 fra præsidenterne for Østre og Vestre Landsret.

Selv om den foreslåede skala i straffelovens § 55, stk. 2, kun angår forvandlingsstraffen for bøder, der er vedtaget *udenretligt* (efter tilkendegivelse fra politiet), må det endvidere forventes, at domstolene ved fastsættelse af forvandlingsstraf for bøder, der idømmes eller vedtages indenretligt, jf. straffelovens § 54, vil være tilbøjelige til at følge den ændrede skala i straffelovens § 55, stk. 2, for at sikre overensstemmelse mellem forvandlingsstraffens længde ved henholdsvis udenretlige og indenretlige bøder.

4. Bødestraf for kørsel i frakendelsestiden.

4.1. Det foreslås, at straffen for kørsel i frakendelsestiden i førstegangstilfælde fremtidig bliver en følelig bøde i stedet for som i dag en kort hæftestraf.

4.2. Den, der fører motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, til trods for, at retten til at være eller blive fører af et sådant køretøj er frakendt den pågældende ubetinget, straffes efter de gældende regler i færdselslovens § 117, stk. 5, med hæfte eller fængsel indtil 1 år eller under særlig formildende omstændigheder med bøde.

I praksis er udmålingen af straf i sager om kørsel i frakendelsestiden forholdsvis skematisk. Ifølge cirkulæreskrivelse af 15. december 1981 til samtlige byretter fra præsidenterne for Østre og Vestre Landsret fastsættes straffen i førstegangstilfælde uden skærpene omstændigheder til hæfte i 7 dage, uanset om der ved frakendelsesdommen er udmålt bøde- eller hæftestraf. Ved første gentagelse, d.v.s. i andengangstilfælde, er straffen hæfte i 14 dage. Straffen ved yderligere gentagelser er ikke omtalt i cirkulæreskrivelsen, men i retspraksis er straffen jævnt stigende indtil et niveau på fængsel i 60 dage - 3 måneder, afhængig af antallet af forstraffe. Således fastsættes straffen i 3., 4., 5., 6. og 7. gangstilfælde normalt til henholdsvis 20 dages hæfte, 30 dages hæfte, 40 dages fængsel, 50 dages fængsel og 60 dages fængsel.

De angivne strafpositioner gælder, hvor der alene foreligger et enkelt tilfælde af kørsel i frakendelsestiden til pådømmelse. Foreligger der flere kørsler til samtidig påkendelse, sker der i almindelighed en vis forhøjelse af straffen, jf. f.eks. højesteretsdommen i Ugeskrift for Retsvæsen 1988, s. 933, hvor straffen i et førstegangstilfælde med samtidig påkendelse af 3 kørsler uden særligt undskyldende forhold, blev fastsat til hæfte i 14 dage.

Ved strafudmålingen tillægges der tidligere domfældelser for kørsel i frakendelsestiden sædvanlig gentagelsesvirkning, selv om de tidligere overtrædelser vedrører en anden frakendelse af førerretten end det nye forhold. Dette gælder, uanset om der mellem

de to frakendelsesperioder har været et tidsrum, hvor tiltalte ikke har været frakendt førerretten og eventuelt har generhvervet sit kørekort.

4.3. Den foreslåede nye udformning af bestemmelsen i færdselslovens § 117, stk. 5, om kørsel i frakendelsestiden indebærer, at straffen i førstegangstilfælde bliver bøde i stedet for en kort hæftestraf. For at bevare reaktionssystemets præventive virkning er det forudsat, at der i disse sager udmåles bøder af betragtelig størrelse. Der kan i den forbindelse sammenlignes med bødeudmålingen i anledning af kørsel efter indtagelse af spiritus. I sager om førstegangstilfælde af promille- og spirituskørsel med en alkoholkoncentration på højst 2,00 promille uden skærpene omstændigheder er straffen en bøde på 1.000 kr. pr. 25.000 kr. årlig bruttoindkomst svarende til en måneds nettoløn for en typisk lønindtægt. For at sikre en rimelig balance mellem bødeudmålingen i sådanne spiritussager og i sager om kørsel i frakendelsestiden, vil bøden i førstegangstilfælde af kørsel i frakendelsestiden normalt kunne fastsættes til halvdelen af bødestørrelsen i sager om promille- og spirituskørsel, d.v.s. svarende til en halv måneds nettoløn, dog mindst 1.000 kr. Foreligger der i førstegangstilfælde flere kørsler til samtidig påkendelse, bør der dog ske en forhøjelse af bøden.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil en bøde af den angivne størrelse være så følelig, at en gennemførelse af forslaget ikke vil medføre en uacceptabel svækkelse af reaktionssystemets præventive virkning.

Forslaget vil bevirke en ønskelig aflastning af kriminalforsorgens afsoningskapacitet, en stigning i statens bødeindtægter samt en lettelse hos anklagemyndigheden og ved domstolene. Anvendelsen af bøde i stedet for frihedsstraf vil nemlig medføre, at en betydelig del af sagerne fremover vil kunne afgøres ved, at den pågældende vedtager et bødeforelæg fra politiet, således at det ikke er nødvendigt at indbringe sagen for retten. Ønsker den pågældende sagen afgjort ved retten, vil retsplejelovens regler om bødevedtægelse i politisager også kunne anvendes.

4.4. Efter andet punktum i den foreslåede nye af fattelse af færdselslovens § 117, stk. 5, kan straffen i gentagelsestilfælde stige til hæfte eller fængsel indtil 1 år.

Reglen er udformet fakultativt, men det forudsættes, at straffen ved første gentagelse (i andengangstilfælde) og ved yderligere gentagelser er en frihedsstraf, medmindre der foreligger særlig formildende omstændigheder.

Straffen i 2. gangstilfælde bør normalt fastsættes til hæfte i 7 dage og i 3. gangstilfælde til hæfte i 14 dage. Forslaget indebærer således ikke kun, at førstegangstilfælde straffes med bøde, men også at der i forhold